

La recerca i la docència a l'Agència de Salut Pública de Barcelona

20
21
—
20
22

CSB Consorci Sanitari
de Barcelona

Agència
de Salut Pública

©2023 Agència de Salut Pública de Barcelona

Tots els drets reservats.

<https://www.asp.cat/>

Edita: Agència de Salut Pública de Barcelona, 1 de febrer de 2024

Aquesta publicació està sota una llicència Creative Commons

Reconeixement – No Comercial – No Derivades (BY-NC-ND)

<https://creativecommons.org/>

La recerca i la docència a l'Agència de Salut Pública de Barcelona. Memòria 2021-2022

Gerenta de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

Carme Borrell i Thió

Direcció de Programes i Projectes Estratègics

Maribel Pasarín Rua

Responsables de l'Informe

Eva Oliva¹, Maica Rodríguez-Sanz^{1, 2, 3, 4}

Col·laboradors/es

Miriam Milan Rico¹

Agraïments

Aquesta memòria s'ha realitzat gràcies a l'aportació de la informació per part del personal professional de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

Cita recomanada

Oliva E, Milan M, Rodríguez-Sanz M. La recerca i la docència a l'Agència de Salut Pública de Barcelona. Memòria 2021-2022. Barcelona: Agència de Salut Pública de Barcelona, 2023.

---

¹ Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), Pl. Lesseps 1, 08023 Barcelona, Spain

² Institut de Recerca Sant Pau (IR SANT PAU), Sant Quintí 77-79, 08041 Barcelona, Spain

³ Centro de Investigación Biomédica en Red de Epidemiología y Salut Pública (CIBERESP), Madrid, Spain

⁴Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), Passeig de Lluís Companys 23, 08010 Barcelona, Spain

Índex

Resum executiu	4
Resumen ejecutivo	6
Executive summary	8
La recerca i la docència a l'ASPB	10
La docència a l'ASPB	13
La recerca a l'ASPB	16
Annex 1: Tesis i tesines	22
Annex 2: Producció científica	24

Resum executiu

La recerca i la docència a l'ASPB

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) aspira a l'excel·lència en els seus serveis, integrant la bona pràctica en salut pública a través de la promoció de l'acció basada en l'evidència i l'avaluació. A través de la recerca i la docència aspira a contribuir, conjuntament amb les institucions acadèmiques i de recerca, en la generació de nou coneixement per a la millora de la salut de la població.

La recerca, entesa com el conjunt de processos sistemàtics que persegueixen generar nou coneixement, constitueix un element essencial de suport a la bona pràctica professional. Gràcies a la recerca l'ASPB revisa els processos, serveis i productes que desenvolupa, buscant la millora contínua, tant en el servei que ofereix a la ciutadania com en l'eficiència del servei. La docència i la formació dels i les professionals en les competències de salut pública complementa l'activitat de l'ASPB. Sabent de la seva importància, l'ASPB adopta un ferm compromís amb la docència en salut pública, participant activament en l'oferta formativa existent i contribuint així en la formació de les futures generacions de professionals de la salut pública.

L'objectiu d'aquesta memòria és presentar de manera estructurada i sintètica la principal activitat de recerca i de docència de l'ASPB realitzada entre els anys 2021 i 2022.

La docència a l'ASPB

L'ASPB participa activament tant en programes formatius relacionats amb l'àmbit més general de la salut pública, com en molts altres programes formatius més específics i d'interès per a una ciència tan multidisciplinar com ho és la salut pública. Tota aquesta participació docent es realitza en coordinació amb altres institucions, principalment universitats i altres centres formatius, i es gestiona a través de múltiples convenis docents i de col·laboració.

És important destacar quatre tipus de col·laboracions docents donada l'elevada implicació de l'ASPB en elles, tant pel que fa a la participació en els programes docents com a part del professorat i la coordinació acadèmica, com pel que fa a la tutorització de treballs i d'estudiants provinents d'aquests programes formatius a l'ASPB: la Unitat Docent de

Medicina Preventiva i Salut Pública del Parc Salut Mar-UPF-ASPB, el Postgrau en Salut Pública de la UPF (amb dues titulacions, el Màster de Salut Pública i el Diploma de Salut Pública) i l'organització del “Fall Institut of Health Policy and Management” amb la Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health.

Durant el període 2021-2022 el personal de l'ASPB ha participat en la docència de 13 assignatures anuals del Màster de Salut Pública, 7 assignatures anuals del Diploma de Salut Pública de la UPF, i en un total de 18 cursos i tallers del “Fall Institut of Health Policy and Management”. A més, s'han realitzat un total de 9 tesis i 15 tesines dirigides per persones de l'ASPB, han fet les seves pràctiques un total de 41 estudiants, 3 persones han obtingut una nova beca de recerca, 9 persones han tingut una beca de formació professional i han fet part de la seva rotació un total de 11 MIR (mèdic/a intern/a resident) i 12 EIR (infermer/a intern/a resident).

La recerca a l'ASPB

L'ASPB és una de les institucions de salut pública pioneres en el desenvolupament de la recerca de salut pública. Aquesta recerca és possible gràcies a l'impuls continuat des dels diferents àmbits de l'organització, i també a l'existència de nombroses col·laboracions més enllà de l'estruccura organitzativa.

L'activitat de recerca s'estructura en diverses línies de recerca vertebrades al voltant de 4 grans àrees temàtiques: els determinants de la salut, la vigilància de la salut, les desigualtats en salut, i les polítiques i programes de salut pública.

És destacable la participació de professionals de l'ASPB en diversos grups de recerca reconeguts per diferents organismes, que pertanyen a diverses xarxes de recerca locals, nacionals i internacionals. Les principals xarxes i institucions de recerca de les que ha format part l'ASPB durant el període 2021-2022 són: l'Istitut d'Investigació Biomèdica Sant Pau (IIB Sant Pau) amb 3 grups reconeguts, el *CIBER de Epidemiología y Salud Pública* (CIBERESP) amb 3 grups reconeguts i l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) amb 3 grups reconeguts.

En el període de referència d'aquesta memòria, 2021-2022, han estat finançats un total de 14 projectes de recerca de nova adjudicació, amb un total de 37 projectes actius. Les principals fonts de finançament d'aquests projectes han estat el “Instituto de Salud Carlos III (ISCIII)”, amb les convocatòries de la “Acción Estratégica en Salud” (AES) i en concret els “Proyectos de Investigación en Salud” (PI) i el Center for European Union Research (CEU), amb les convocatòries del programa “Horizon 2020” (H2020). En el període 2021-2022 s'han generat un total de 189 articles publicats en revistes indexades.

Resumen ejecutivo

La investigación y la docencia en la ASPB

La Agencia de Salud Pública de Barcelona (ASPB) aspira a la excelencia en sus servicios, integrando la buena práctica en salud pública a través de la promoción de la acción basada en la evidencia y la evaluación. A través de la investigación y la docencia aspira a contribuir, conjuntamente con las instituciones académicas y de investigación, en la generación de nuevo conocimiento para la mejora de la salud de la población.

La investigación, entendida como el conjunto de procesos sistemáticos que persiguen generar nuevo conocimiento, constituye un elemento esencial de soporte a la buena práctica profesional. Gracias a la investigación la ASPB revisa los procesos, servicios y productos que desarrolla, buscando la mejora continua, tanto en el servicio que ofrece a la ciudadanía como en la eficiencia del servicio. La docencia y la formación de los profesionales en las competencias de salud pública complementa la actividad de la ASPB. Sabiendo de su importancia, la ASPB adopta un firme compromiso con la docencia en salud pública, colaborando activamente en la oferta formativa existente y contribuyendo así en la formación de las futuras generaciones de profesionales de la salud pública.

El objetivo de esta memoria es presentar de manera estructurada y sintética la principal actividad de investigación y de docencia de la ASPB realizada entre los años 2021 y 2022.

La docencia en la ASPB

La ASPB participa activamente tanto en programas formativos relacionados con el ámbito más general de la salud pública, como en muchos otros programas formativos más específicos y de interés para una ciencia tan multidisciplinar como lo es la salud pública. Toda esta participación docente se realiza en coordinación con otras instituciones, principalmente universidades y otros centros formativos, y se gestiona a través de múltiples convenios docentes y de colaboración.

Es importante destacar cuatro tipos de colaboraciones docentes dada la elevada implicación de la ASPB en ellas, tanto por la participación en los programas docentes como parte del profesorado y la coordinación académica, como por la tutorización de trabajos y de estudiantes provenientes de estos programas formativos en la ASPB: la Unidad Docente

de Medicina Preventiva y Salud Pública del Parc Salut Mar-UPF-ASPB, el Postgrado en Salud Pública de la UPF (con dos titulaciones, el Master de Salud Pública y el Diploma de Salut Pública) y la organización del “Fall Institut of Health Policy and Management” con la Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health.

Durante el período 2021-2022 el personal de la ASPB ha participado en la docencia de 13 asignaturas anuales del Master de Salud Pública, 7 asignaturas anuales del Diploma de Salud Pública de la UPF, y en un total de 18 cursos y talleres del “Fall Institut of Health Policy and Management”. Además, se han realizado un total de 9 tesis y 15 tesinas dirigidas por personas de la ASPB, han hecho sus prácticas un total de 41 estudiantes, 3 personas han obtenido una nueva beca de investigación, 9 personas han tenido una beca de formación profesional y han hecho parte de su rotación un total de 11 MIR (médico/a interno/a residente) y 12 EIR (enfermero/a interno/a residente).

La investigación en la ASPB

La ASPB es una de las instituciones de salud pública pioneras en el desarrollo de la investigación de salud pública. Esta investigación es posible gracias al impulso continuado desde los diferentes ámbitos de la organización, y también a la existencia de numerosas colaboraciones más allá de la estructura organizativa.

La activitat de investigación se estructura en diversas líneas de investigación vertebradas alrededor de 4 grandes áreas temáticas: los determinantes de la salud, la vigilancia de la salud, las desigualdades en salud, y las políticas y programas de salud pública.

Es destacable la participación de profesionales de la ASPB en diversos grupos de investigación reconocidos por diferentes organismos, que pertenecen a diversas redes de investigación locales, nacionales e internacionales. Las principales redes e instituciones de investigación de las que ha formado parte la ASPB durante el período 2021-2022 son: el *Institut d'Investigació Biomèdica Sant Pau* (IIB Sant Pau) con 3 grupos reconocidos, el CIBER de Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP) con 3 grupos reconocidos y la *Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca* (AGAUR) con 3 grupos reconocidos.

En el período de referencia de esta memoria, 2021-2022, han sido financiados un total de 14 proyectos de investigación de nueva adjudicación, con un total de 37 proyectos activos. Las principales fuentes de financiación de estos proyectos han sido el “Instituto de Salud Carlos III (ISCIII)”, con las convocatorias de la “Acción Estratégica en Salud” (AES) y en concreto los “Proyectos de Investigación en Salud” (PI) y el Center for European Union Research (CEU), con las convocatorias del programa “Horizon 2020” (H2020). En el período 2021-2022 se han generado un total de 189 artículos publicados en revistas indexadas.

Executive summary

Research and teaching at the ASPB

The Barcelona Public Health Agency (ASPB) aspires to excellence in its services, integrating good practice in public health through the promotion of evidence-based action and evaluation. Through research and teaching it aspires to contribute, together with academic and research institutions, to the generation of new knowledge for the improvement of the health of the population.

Research, understood as the set of systematic processes that seek to generate new knowledge, constitutes an essential element support for good professional practice. Thanks to research, the ASPB review the processes, services and products it develops, seeking continuous improvement, both in the service it offers to citizens and in the efficiency of the this service.

The teaching and training of professionals in public health competencies complements the activity of the ASPB. Aware of its importance, the ASPB is firmly committed to teaching in public health, actively collaborating in the existing training offer and thus contributing to the training of future generations of public health professionals.

The aim of this report is to present, in a structured and synthetic way, the main research and teaching activity of the ASPB carried out between 2021 and 2022.

Teaching at the ASPB

The ASPB actively participates both in training programmes related to the more general field of public health and in many other more specific training programmes of interest to such a multidisciplinary science as public health. All this teaching participation is carried out in coordination with other institutions, mainly universities and other training centres, and is managed through multiple teaching and collaboration agreements.

It is important to highlight four types of teaching collaboration, given the high level of involvement of the ASPB in them, both through participation in the teaching programmes as part of the teaching staff and academic coordination, and through the tutoring of projects and students from these training programmes at the ASPB: the Teaching Unit of

Preventive Medicine and Public Health of the Parc Salut Mar-UPF-ASPB, the Postgraduate in Public Health of the UPF (with two degrees, the Master's in Public Health and the Diploma in Public Health) and the organization of the "Fall Institut of Health Policy and Management" with the Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health.

During the period 2021-2022 the ASPB staff has participated in teaching 13 subjects per year in the Master's in Public Health, 7 subjects per year in the UPF Diploma in Public Health, and in a total of 18 courses and workshops in the "Fall Institute of Health Policy and Management". In addition, a total of 9 doctoral theses and 15 master's theses have been directed by people from the ASPB, a total of 41 students have done their internships, 3 people have obtained a new research grant, 9 people have had a training grant and a total of 11 MIR (resident physician) and 12 EIR (resident nurse) have done part of their rotation.

Research at the ASPB

The ASPB is one of the pioneering public health institutions in the development of public health research. This research is possible thanks to the continuous impulse from the different areas of the organisation, and also to the existence of numerous collaborations beyond the organisational structure.

The research activity is structured in various lines of research organized around 4 major thematic areas: health determinants, health surveillance, health inequalities, and public health policies and programs.

It is important to highlight the participation of ASPB professionals in various research groups recognised by different organisations, which belong to various local, national and international research networks. The main research networks and institutions of which the ASPB has formed part during the period 2021-2022 are: the Sant Pau Institute for Biomedical Research (IIB Sant Pau) with 3 recognised groups, the CIBER of Epidemiology and Public Health (CIBERESP) with 3 recognised groups and the Agency for Management of University and Research Grants (AGAUR) with 3 recognised groups.

In the reference period of this report, 2021-2022, a total of 14 newly awarded research projects have been financed, with a total of 37 active projects. The main sources of funding for these projects were the Institute of Health Carlos (ISCIII), through the calls for proposals of the "*Acción Estratégica en Salud*" (AES) and specifically the "*Proyectos de Investigación en Salud*" (PI) and the Center for European Union Research (CEU), through the calls for proposals of the "Horizon 2020" programme (H2020). In the period 2021-2022 a total of 189 papers have been generated and published in indexed journals.

La recerca i la docència a l'ASPB

Missió i visió de l'ASPB

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) dirigeix i gestiona els centres i serveis de salut pública de la ciutat per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya. A més d'exercir un paper clau en l'exercici de l'autoritat sanitària local, té funcions que es desenvolupen en els àmbits de la protecció i de la promoció de la salut, així com de la vigilància de la salut pública.

La seva raó de ser és vetllar per la salut de les persones residents a Barcelona i visitants, mitjançant:

- El coneixement de l'estat de salut de la població i dels factors que el determinen;
- El desenvolupament de polítiques, programes i intervencions per mantenir i millorar la salut de la població;
- La garantia de la prestació de serveis de salut pública, assumint integralment les tasques que se'n derivin per a l'exercici de l'autoritat sanitària a la ciutat.

La visió de futur de l'ASPB és ser una organització de referència en la gestió i la innovació en salut pública, amb un lideratge reconegut. Aspira a l'excel·lència en els seus serveis, integrant la bona pràctica en salut pública a través de la promoció de l'acció basada en l'evidència i l'avaluació.

A través de la recerca i la docència aspira a contribuir, conjuntament amb les institucions acadèmiques i de recerca, en la generació de nou coneixement per la millora de la salut de la població. De la mateixa manera, l'ASPB vol reforçar el lideratge intersectorial de l'acció en salut a Barcelona, en interacció amb altres institucions i entitats presents a la ciutat.

Valor de la recerca i la docència

La recerca, entesa com el conjunt de processos sistemàtics que persegueixen generar nou coneixement, constitueix un element clau de l'activitat de l'ASPB, i configura un element essencial de suport a la bona pràctica professional. Gràcies a la recerca l'ASPB pot revisar els processos, serveis i productes que desenvolupa, buscant la millora contínua, tant en el servei que ofereix a la ciutadania com en l'eficiència en la manera de desenvolupar aquest servei.

La docència i la formació dels i les professionals en les competències de salut pública complementa l'activitat de l'ASPB. Sabent de la seva importància, l'ASPB adopta un ferm compromís amb la docència en salut pública, participant activament en l'oferta formativa existent i contribuint així en la formació de les futures generacions de professionals de la salut pública.

És important destacar que l'ASPB es constitueix com un marc privilegiat per al desenvolupament d'activitats de recerca i de docència, ja que es poden emmarcar en la proximitat de la pràctica diària, vinculant-se estretament a les accions de salut pública que la institució desenvolupa.

XXXIX Reunión Anual SEE - XVI Congreso APE - IX Congreso SESPAS

El suport a l'activitat de recerca i docència de l'ASPB es centralitza a l'Àrea de Recerca, Docència i Comunicació (ARDOC), una àrea transversal que té com a missió vetllar i impulsar l'estratègia de recerca i docència de l'ASPB per garantir contribucions innovadores, de qualitat i amb valor afegit per a la ciutadania.

L'objectiu principal de l'ARDOC és impulsar, donar suport i divulgar l'activitat de recerca i docència de l'ASPB, en coordinació amb gerència, les direccions i els serveis.

Per assolir aquest objectiu i donar compliment a les seves funcions l'ARDOC coordina i/o forma part de diversos comitès i grups de treball, tant interns com externs. Pel que fa als comitès i grups de treball interns, és especialment remarcable la implicació i la participació de la Direcció de Recursos de l'ASPB, i especialment el servei de Gestió Econòmica, Recursos Humans i Organització i el servei de Secretaria i Assessoria Jurídica; així com el grup de referents en recerca i docència dels serveis de l'ASPB. A nivell extern destaquen els diversos comitès i comissions de recerca i docència de les xarxes i organismes col·laboradors.

Objectiu de la memòria de recerca i docència

L'objectiu d'aquesta memòria és presentar de manera estructurada i sintètica la principal activitat de recerca i de docència de l'ASPB realitzada els anys 2021-2022.

El document s'estructura entorn de 2 eixos principals:

- L'activitat de docència, resumint els principals programes docents amb participació de l'ASPB, l'activitat docent i les estades formatives.
- L'activitat de recerca, resumint per a les principals línies de recerca que es desenvolupen a l'ASPB, les seves principals contribucions: projectes, publicacions, tesis i tesines, i reconeixements.

La docència a l'ASPB

Col·laboració docent

La salut pública és una ciència multidisciplinari que actualment no disposa d'un grau acadèmic específic. Els seus i les seves professionals provenen d'un ampli ventall de disciplines, i complementen els seus coneixements de salut pública principalment a partir de la formació de postgrau i de la pràctica professional, tant en salut pública com en moltes altres especialitzacions relacionades amb les diferents àrees que aquesta abasta.

En aquest sentit, l'ASPB té un ferm compromís amb la formació dels i les professionals de salut pública del futur. Fruit d'aquest compromís l'ASPB participa activament tant en programes formatius relacionats amb l'àmbit més general de la salut pública, com en molts altres programes formatius més específics i d'interès per a una ciència tan multidisciplinari com ho és la salut pública.

Tota aquesta participació docent es realitza en coordinació amb altres institucions, principalment universitats i altres centres formatius, i es gestiona a través de múltiples convenis docents i de col·laboració.

Acte inaugural curs 2021-22 - Màster de Salut Pública, UPF-UAB

És important destacar algunes de les col·laboracions docents donada l'elevada implicació de l'ASPB en elles, tant pel que fa a la participació en els programes docents com a part del professorat i la coordinació acadèmica, com pel que fa a la tutorització d'estades formatives:

- **Unitat Docent de Medicina Preventiva i Salut Pública PSMar-UPF-ASPB**

L'ASPB forma part de la Unitat Docent conjuntament amb l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques, el Departament de Ciències Experimentals i de la Salut de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i ISGlobal, i dona formació especialitzada en Medicina Preventiva i Salut Pública a professionals de la medicina interns residents (MIR) del Sistema Nacional de Salut. Les persones residents provinents d'aquest dispositiu fan part de la seva rotació a diferents serveis de l'ASPB, amb un programa de seguiment i avaluació i unes tasques predefinides i supervisades per professionals de l'ASPB.

- **Postgraus en Salut Pública**

L'ASPB té convenis de col·laboració docent per al desenvolupament dels programes de formació en Salut Pública: el [Màster de Salut Pública](#) de la UPF (de format presencial i dos anys de durada) i el [Postgrau Online en Salut Pública](#) de la UPF Barcelona School of Management (de format online i d'un any de durada). L'ASPB mitjançant aquest convenis forma part dels comitès de direcció, coordinació i acadèmics, professionals de l'ASPB coordinen i participen en diverses assignatures amb contractes de professorat associat, i supervisen i dirigeixen estades formatives de pràctiques i de treballs finals de Màster i Postgrau.

- **Fall Institute in Health Policy and Management de la Johns Hopkins**

Un altre conveni de col·laboració docent que cal destacar és el que l'ASPB té amb la [Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health de Baltimore](#) (Estats Units d'Amèrica) per a l'organització del "Fall Institute of Health Policy and Management", cada tardor a Barcelona, amb la col·laboració de la UPF, i que consisteix en una sèrie de cursos per a professionals de la salut pública, en part proposats i organitzats segons interessos i en coordinació amb les professionals de l'ASPB.

Destaquen també els convenis amb les Unitats Docents de la ciutat de Barcelona per a la formació especialitzada en Infermeria Familiar i Comunitària a professionals d'infermeria interns residents (IIR) en les competencies en salut pública. D'altra banda, l'ASPB té conveni amb el Consorci d'Educació de Barcelona per a la Formació Professional Dual (FP Dual) en diversos cicles formatius de centres de la ciutat. Igualment, l'ASPB té diversos convenis de col·laboració docent amb centres docents i universitats de Catalunya i d'arreu del món.

Participació docent

Fruit dels convenis de col·laboració els i les professionals de l'ASPB participen en la docència de diferents programes formatius, especialment els comentats anteriorment, i de formes molt diverses, ja sigui participant en la coordinació i la implementació d'assignatures concretes, com en la tutorització d'estudiants de pràctiques i treballs, en moltes modalitats diferents.

Durant el període 2021-2022 el personal de l'ASPB ha participat en la docència de 13 assignatures del Màster de Salut Pública, 7 assignatures del Diploma de Salut Pública, i en 18 cursos i tallers de les dues edicions del "Fall Institute".

Estades formatives

A l'ASPB hi ha una continuada formació i tutorització de moltes persones que venen per períodes i motius molt diversos, dependent del tipus de programa formatiu, i que durant la seva estada reben la mentoria i l'acompanyament del personal de l'ASPB. La majoria d'aquestes persones realitzen estades formatives a l'ASPB a partir dels convenis docents anteriorment mencionats. Així per exemple cada any hi ha persones fent la rotació com a MIR i IIR, fent pràctiques de FP Dual, fent pràctiques i treballs finals de grau i de postgrau i realitzant tesis doctorals.

Durant el període 2021-2022 a l'ASPB han fet part de la seva rotació un total de 11 MIR i 12 IIR, 9 persones han tingut una beca de FP Dual, 41 persones han fet les seves pràctiques de grau i postgrau i s'han realitzat un total de 9 tesis i 15 treballs finals del Màster de Salut Pública (TFM), a més a més 3 persones investigadores en formació han obtingut una nova beca de recerca. Es pot consultar el llistat de tesis i TFM defensades durant el període 2021-2022 amb informació detallada (any de defensa, autoria, títol, direcció i universitat) a l'annex I.

La recerca a l'ASPB

Àrees i línies de recerca

L'ASPB és una de les institucions de salut pública pioneres en el desenvolupament de la recerca de salut pública. La recerca a l'ASPB és possible gràcies a l'impuls continuat des dels diferents àmbits de l'organització, i també a l'existència de nombroses col·laboracions més enllà de l'estructura organitzativa.

Les diverses àrees i línies de recerca s'han anat consolidant entorn del catàleg de serveis, essent els serveis de l'ASPB els que emmarquen el desenvolupament d'una bona part de l'activitat de recerca. Tanmateix, s'ha anat produint una creixent col·laboració entre serveis que permet incorporar visions i perfils complementaris, ampliant l'abordatge multidisciplinari de la recerca en salut pública.

L'activitat de recerca s'ha estructurat en diverses àrees temàtiques que configuren un conjunt especialitzat d'habilitats i de productes científics sobre els quals es basen la competitivitat i l'excel·lència científica de l'organització. Al seu torn, cada una d'aquestes àrees temàtiques es divideix en diverses línies més específiques:

- Determinants de la salut
  - Comportaments i hàbits de vida
  - Salut ambiental
- Vigilància de la salut
  - Malalties transmissibles
  - Malalties no transmissibles
  - Salut laboral
- Desigualtats en salut
- Polítiques i programes de salut pública
  - Salut comunitària

Tanmateix, cal indicar que cada una d'aquestes àrees i línies de recerca inclou abordatges complementaris propis de les diverses disciplines de la salut pública, entre les quals destaquen l'epidemiologia, els sistemes d'informació, els mètodes analítics, i l'avaluació d'intervencions preventives i de promoció de la salut.

Grups i xarxes de recerca

És destacable la participació i el lideratge de professionals de l'ASPB en diversos grups de recerca d'excelència reconeguts per diferents organismes i que pertanyen a diverses xarxes de recerca locals, nacionals i internacionals. Les principals xarxes i institucions de recerca de les que forma part l'ASPB es destaquen a continuació:

- Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)

L'ASPB té reconeguts tres grups de recerca per l'[AGAUR](#). Amb aquest reconeixement els grups poden accedir a diferents convocatòries de finançament que convoca l'AGAUR, així com tenir una acreditació certificada com a centre de recerca reconegut per la Generalitat de Catalunya.

- Institut d'Investigació Biomèdica Sant Pau (IIB Sant Pau)

L'ASPB forma part de l'[IIB Sant Pau](#) des de la seva fundació l'any 2009, juntament amb altres nou institucions de la ciutat. L'IIB Sant Pau està acreditat oficialment com a organisme de recerca i innovació sanitària per part del Ministerio de Ciencia e Innovación, i l'ASPB hi participa actualment amb 3 grups.

- CIBER de Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP)

El [CIBERESP](#) és un dels Centros de Investigación Biomédica en Red (CIBER) que es van posar en marxa l'any 2006 a l'estat Espanyol, en concret el d'Epidemiología i Salut Pública. Actualment el CIBERESP el formen 48 grups de recerca de centres diferents, tres dels quals són de l'ASPB.

A més a més el personal investigador de l'ASPB participa i col·labora amb diversos grups i xarxes de recerca locals, nacionals i internacionals.

La **Taula 1** mostra els principals grups de recerca reconeguts per diverses xarxes i centres de recerca durant el període 2021-2022, les seves línies de recerca i la persona responsable.

Taula 1 Grups de recerca de l'ASPB reconeguts per xarxes de recerca d'excelència

Organisme	Nom del grup	Responsable
AGAUR	Avaluació de polítiques i programes de salut pública	M José López
	Salut i desigualtats a l'entorn urbà	Catherine Pérez
	Vigilància i control de malalties transmissibles	Cristina Rius
IIB Sant Pau	Avaluació de polítiques de salut pública i programes	Xavier Continente
	Desigualtats en salut urbana	Catherine Pérez
	Malalties transmissibles	Cristina Rius
CIBERESP	Avaluació de polítiques i programes de salut pública	M José López
	Epidemiologia social i desigualtats	Carme Borrell
	Malalties transmissibles a grans ciutats	Cristina Rius

AGAUR: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca

IIB Sant Pau: Institut d'Investigació Biomèdica Sant Pau

CIBER: Centro de Investigación Biomédica en Red

Reunió del grup "Canvi Climàtic i Salut" de l'ASPB

Producció científica

En aquesta memòria es recull la principal activitat i producció científica del personal investigador de l'ASPB, i la seva evolució el període 2017-2022, en general, i de manera més detallada segons àrees temàtiques a l'annex II: projectes de recerca, publicacions científiques, tesis i tesines, i reconeixements.

En general, en el període de referència d'aquesta memòria 2021-2022, han estat finançats un total de 15 projectes de recerca de nova adjudicació ([Taula 2](#)), amb un total de 26 projectes actius ([Taula 3](#)), similar als anys anteriors. Les principals fonts de finançament d'aquests projectes han estat el “Instituto de Salud Carlos III (ISCIII)”, amb les convocatòries de la “Acción Estratégica en Salud” (AES) i en concret els “Proyectos de Investigación en Salud” (PI), i el Center for European Union Research (CEU), amb les convocatòries del programa “Horizon 2020” (H2020).

D'altra banda, el període 2021-2022 s'han publicat un total de 180 articles científics en revistes indexades ([Taula 4](#)), un valor lleugerament inferior al dels darrers anys.

Taula 2. Projectes de nova adjudicació per àrees i línies de recerca, 2017-2022

Àrea i línies de recerca	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Total
Determinants de la salut							
Comportaments i hàbits de vida	4	3	1	0	1	0	9
Salut ambiental	2	3	1	2	0	4	12
Vigilància de la salut							
Malalties transmissibles	3	2	2	2	3	5	17
Malalties no transmissibles	0	0	0	0	1	0	0
Desigualtats socials en salut							
Desigualtats socials en salut	2	1	4	3	1	0	11
Polítiques i programes de salut pública							
Salut comunitària i altres serveis	0	0	1	0	0	0	1
Total	11	9	9	7	6	9	50

Taula 3. Projectes actius per àrees i línies de recerca, 2017-2022

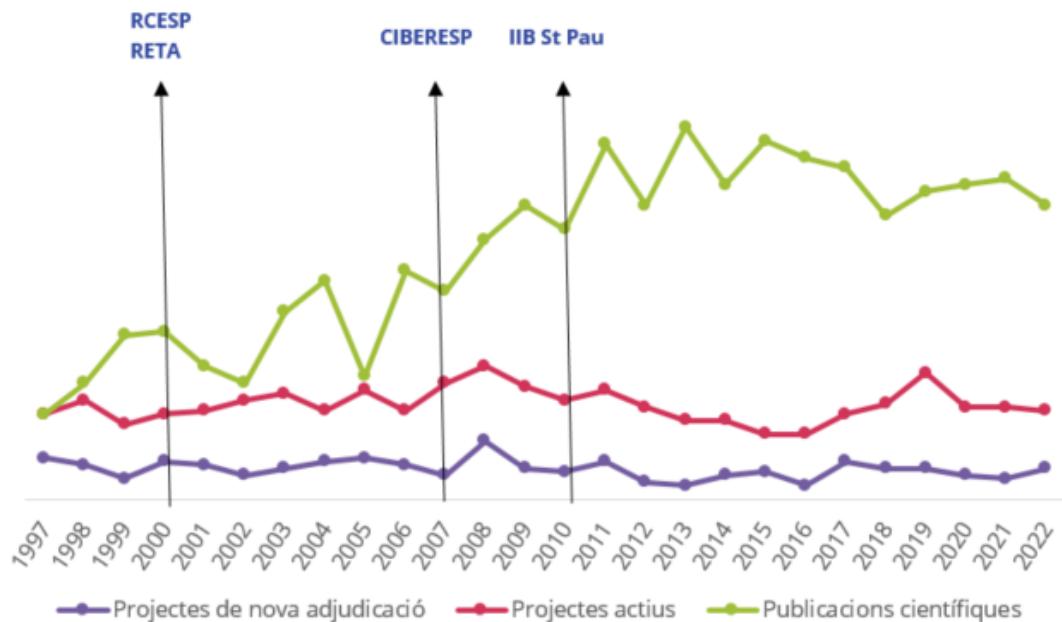
Àrea i línies de recerca	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Determinants de la salut						
Comportaments i hàbits de vida	8	10	10	4	3	1
Salut ambiental	4	6	7	7	4	7
Vigilància de la salut						
Malalties transmissibles	5	6	10	6	11	14
Malalties no transmissibles	2	2	1	0	1	1
Desigualtats socials en salut						
Desigualtats socials en salut	4	4	8	9	6	3
Polítiques i programes de salut pública						
Salut comunitària i altres serveis	2	0	1	1	1	0
Total	25	28	37	27	26	26

Taula 4. Articles científics publicats per àrees i línies de recerca, 2017-2022

Àrea i línies de recerca	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Total
Determinants de la salut							
Comportaments i hàbits de vida	23	19	15	24	22	13	116
Salut ambiental	8	5	11	8	5	11	48
Seguretat alimentària	0	1	2	3	0	0	6
Vigilància de la salut							
Malalties transmissibles	22	21	20	26	21	19	129
Malalties no transmissibles	9	7	3	6	9	6	40
Salut laboral	5	4	4	3	7	5	28
Desigualtats socials en salut							
Desigualtats socials en salut	18	11	28	15	24	23	119
Polítiques i programes de salut pública							
Salut comunitària i altres serveis	12	15	5	7	6	9	54
Altres temàtiques de salut pública	0	0	2	0	0	0	3
Total	97	83	90	92	94	86	542

Seguidament es presenta un gràfic (**Figura 1**) amb l'evolució anual del nombre de projectes de nova adjudicació, projectes actius, i articles publicats en revistes indexades, durant el període 1997-2022.

Figura 1 . Nombre de projectes de nova adjudicació, projectes actius i articles publicats en revistes indexades, 1997-2022

Annex 1: Tesis i tesines

Taula 5. Tesis defensades durant el període 2021-2022

Any	Autor/a	Títol	Direcció	Universitat
2021	Elisabet-Mae Henderson	Secondhand smoke exposure in outdoor settings in Europe	M José López	UPF
2021	Ferran Daban	Barcelona Salut als Barris : millorant la salut en poblacions desfavorides mitjançant intervencions en salut comunitària	Maribel Pasarín, Carme Borrell	UPF
2021	Francesca Sanchez	Evaluación de la efectividad de una intervención de Prevención de la Obesidad Infantil en Barcelona (POIBA)	M José López	UPF
2021	Immaculada Cortès	Flexibilitat laboral i salut. Aprofundint en les desigualtats de gènere i el rol dels contextos	Lucía Artazcoz	UAB
2021	Juli Carrere	Evaluación de un programa para reducir la pobreza energética en Barcelona: "Energía, la justa"	Ana Novoa, Joan Benach	UPF
2022	Laura Oliveras	Pobresa energètica i salut : Una aproximació des de les desigualtats socials	Marc Marí-Dell'Olmo, Carme Borrell	UPF
2022	Natalia López	Una Aproximación a los efectos en salud y calidad de vida de un programa de regeneración urbana en Chile	Vanessa Puig, Mercè Gotsens	UPF
2022	Sara Larrea	Feminist initiatives supporting self-managed abortion in legally restrictive settings of Latin America and the Caribbean : Social inequalities and quality care	Laia Palència, Carme Borrell	UPF
2022	Silvia Bruguera	Caracterització, prevenció i control de la tuberculosi en poblacions vulnerables a Catalunya	Cristina Rius, Joan Pau Millet	UAB

UPF: Universitat Pompeu Fabra

UAB: Universitat Autònoma de Barcelona

Taula 6. Tesines defensades durant el període 2021-2022

Any	Autor/a	Títol	Direcció	Universitat
2021	Iago Rodríguez	Confiança i reticència vacunal: percepcions, actituds i creences de les persones responsables de les cures d'infants menors de tres anys a Barcelona el 2021	Èlia Diez, Alba Asensio, Victòria Porthé	UPF
2021	Mar Samper	La enfermería en salud pública: identificando su rol en el ámbito local y comunitario	Angelina González, Maribel Pasarín, Montse Vergara	UPF
2021	Marta Sanz	Evaluación de cambios y desigualdades en la exposición al humo ambiental de tabaco en niños y niñas (Proyecto cohorte HUMO)	M José López, Xavier Continente	UPF
2021	Mayara Louise	Diferencias en la incidencia y letalidad de la Covid-19 en residencias de personas mayores según variables socioeconómicas en la ciudad de Barcelona el año 2020	Hugo Vásquez, Joan Pau Millet	UPF
2022	Andrea Bastida	Utilidad de las estrategias de gamificación en la promoción de la salud: una revisión sistemática exploratoria	Noelia Vázquez, Ana Fernández	UPF
2022	Daniela Benítez	Cambio climático y salud: ¿cómo afectan los eventos climáticos extremos a la calidad del agua de consumo humano?	Patricia González, Marc Marí-Dell'Olmo	UPF
2022	David Filomena	Evaluación de un programa de mantenimiento de alcohol en un centro de primera acogida para personas sin hogar consumidoras de drogas en Barcelona	Mercè Gotsens, Ester Aranda, Amaia Garrido	UPF
2022	Elisabeth Guitart	Evaluación del programa escolar "posem el focus" de promoción de las relaciones equitativas y saludables	Olga Juárez, Gloria Perez	UPF
2022	Gemma Drou	Desigualdades sociales en el acoso sexual escolar en adolescentes escolarizados, el papel de la orientación sexual	Gemma Serral, Albert Espelt	UPF
2022	Georgina Giner	Percepciones y experiencias relacionadas con la salud de mujeres lesbianas en la ciudad de Barcelona desde perspectiva críticas	Vanessa Puig, Constanza Jacques	UPF
2022	Kilian González	Avaluació del pilot "Platges sense fum"	Sara Valmayor, Elia Díez	UPF
2022	M. Jesús San Pio	Efectividad de un programa de educación emocional en segundo ciclo de educación infantil: Ensayo comunitario	Catrina Clotas, Montse Bartroli	UPF
2022	Núria Bosch	Diseño de una intervención en salud comunitaria para la mitigación y/o adaptación al cambio climático en barrios desfavorecidos en la ciudad de Barcelona.	Ferran Daban, Irene García	UPF
2022	Raquel Prieto	Evaluación del cribado de tuberculosis e infección tuberculosa latente en usuarios de centros de atención a drogodependencias en Barcelona	Cristina Rius, Joan Pau Millet	UPF

UPF: Universitat Pompeu Fabra

Annex 2: Producció científica

Premis i reconeixements

Taula 7. Premis i reconeixements durant el període 2021-2022

Any	Premi	Qui Otorga	Candidatura	Autoria
2021	Medalla de Oro de la Orden al Mérito del Plan Nacional Sobre Drogas	Ministerio de Sanidad	Servei de Prevenció i Atención a les Drogodependències	Servei de Prevenció i Atención a les Drogodependències, ASPB
2021	Premi Ramon de Tserach	Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears	Programa 1,2,3,emoció!	Servei de Prevenció i Atención a les Drogodependències, ASPB
2021	Premio a la mejor comunicación	XXXIX Reunión Anual SEE - XVI Congreso APE - IX Congreso SESPAS	Exposición al humo ambiental de tabaco en casas en Europa	Henderson E, Rodriguez L.A, Continente X, Tigova O, Fernández E, López MJ, et al
2022	Premi Alfons Ortúñoz	Secretaria Salut Pública, Generalitat de Catalunya	Servei de testatge, traçat, aïllament i suport a casos i contactes	Servei d'Epidemiologia, ASPB
2022	XV Premio Estrategia NAOS	Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición y Ministerio de Consumo	Programa Menjadors escolars més sans i sostenibles	Servei de Salut Comunitària, ASPB
2022	Premio al mejor artículo original en Epidemiología	XXVIII Reunión Anual SEE	Socioeconomic Inequalities in COVID-19 in a European Urban Area: Two Waves, Two Patterns	Marí-Dell'Olmo M, Gotsens M, Pasarín MI, Rodríguez-Sanz M, Artazcoz L, García de Olalla P, Rius C and Borrell C.

Medalla de Oro de la Orden al Mérito del Plan Nacional Sobre Drogas al Servei de Prevenció i Atenció a les Drogodependències de l'ASPB

Premi al Mejor artículo original en Epidemiología a la publicació "Socioeconomic Inequalities in COVID-19 in a European Urban Area: Two Waves, Two Patterns"

XV Premio Estrategia NAOS al programa "Menjadors escolars més sans i sostenibles"

A continuació, dins de cada línia de recerca s'organitza la informació dels anys 2021 i 2022. En primer lloc, es presenten els projectes científics que s'han dut a terme aquests dos anys, i se'n detalla el període de vigència, la/es persona/es investigadora/es principal/s, el títol, i l'entitat finançadora. Seguidament, es detallen les publicacions en revistes indexades, per ordre alfabètic.

Àrea de Determinants de la Salut

L'Àrea de Determinants de la Salut agrupa dues línies principals de recerca, una sobre comportaments i hàbits de vida (tabac, drogues, pes i activitat física, i salut sexual i reproductiva), i la relacionada amb la salut ambiental, que inclou l'estudi dels factors ambientals determinants per a la salut.

Comportaments i hàbits de vida

Taula 8. Projectes de recerca, Àrea de Determinants de la Salut – Comportaments i hàbits de vida, 2021-2022

Vigència	Investigador/a	Títol	Finançament
2018-2021	IP: M José López	Exposición al humo ambiental y residual del tabaco en niños y niñas: cohorte HUMO	ISCIII
2019-2021	IP: Cristina Mateos (U. Pablo Olavide) C: Carme Borrell	Healthy Cultural Scenes: the symbolic-cultural context and healthy lifestyles (HEALTHY-SCENES)	Ministerio Ciencia, Innovación y Universidades
2019-2022	IP: Glòria Pérez	Promoción de activos protectores de la violencia de género en la adolescencia y la pre-adolescencia	ISCIII
2020-2022	IP: Carmen Vives (U. Alicante) C: M José López	Sexual Violence associated factors and perceptions among youth. A mixed method approach	CIBER
2022-2024	IP: Albert Espelt (UAB) C: Teresa Arechavala	Influencia del confinamiento debido a la COVID-19 en el consumo de sustancias y adicciones comportamentales en una cohorte de estudiantes de secundaria	PND

UAB: Universitat Autònoma de Barcelona

ISCIII: Instituto de Salud Carlos III

CIBER: Centro de Investigación Biomédica en Red

PND: Plan Nacional de Drogas

Taula 9. Publicacions científiques, Àrea de Determinants de la Salut – Comportaments i hàbits de vida, 2021-2022

Autoria	Títol	Referència
Amalia B, Fu M, Tigova O, et al	Environmental and individual exposure to secondhand aerosol of electronic cigarettes in confined spaces: Results from the TackSHS Project	Indoor Air 2021 31(5):1601-1613
Amalia B, Fu M, Tigova O, et al	TackSHS Project Investigators. Exposure to secondhand aerosol from electronic cigarettes at homes: A real-life study in four European countries	Sci Total Environ 2022 10:158668
Amalia B, Rodríguez A, Henderson E, et al	How widespread is electronic cigarette use in outdoor settings? A field check from the TackSHS project in 11 European countries	Environ Res 2021 193:110571
Carreras G, Lachi A, Cortini B, et al	Burden of disease from exposure to secondhand smoke in children in Europe	Pediatr Res 2021 90(1):216-222
Carreras G, Lachi A, Cortini B, et al	Burden of disease from second-hand tobacco smoke exposure at home among adults from European Union countries in 2017: an analysis using a review of recent meta-analyses	Prev Med 2021 145:106412
Carrere J, Vásquez-Vera H, Pérez-Luna A, et al	Housing Insecurity and Mental Health: the Effect of Housing Tenure and the Coexistence of Life Insecurities	J Urban Health 2022 99(2):268-276
Casanovas LV, Serra L, Canals CS, et al	Prevalence of sexual harassment among young Spaniards before, during, and after the COVID-19 lockdown period in Spain	BMC Public Health 2022 22(1):1888
Codinach-Danés E, Obradors-Rial N, Mendioroz-Peña J, et al	Future intentions and beliefs about roll-your-own cigarettes in adolescents	Aten Primaria 2021 53(6):102043
Continente X, Rodríguez A, Pérez-Ríos M, et al	Factors related to caregivers' risk perception of secondhand smoke exposure on children's health	Tob Induc Dis 2021 19:93
Forcadell-Díez L, Benlliure JB, Martínez C, et al	An in-depth analysis of the sexuality needs of Barcelona's youth: a holistic view using mixed method	Sex Reprod Health Matters 2022 30(1):2135728
Gallus S, Lugo A, Liu X, et al	Who Smokes in Europe? Data From 12 European Countries in the TackSHS Survey (2017-2018)	J Epidemiol 2021 5 31(2):145-151
Gallus S, Lugo A, Liu X, et al	Use and Awareness of Heated Tobacco Products in Europe	J Epidemiol 2022 32(3):139-144
Gallus S, Lugo A, Stival C, et al	Electronic cigarette use in 12 European countries Results from the TackSHS survey	J Epidemiol 2021 33(6):276-284
González N, Marquès M, Calderón J, et al	Occurrence and dietary intake of food processing contaminants (FPCs) in Catalonia, Spain. Journal of food composition and analysis	J of Food Composition & Analysis 2022 106, 104272
Henderson E, Continente X, Fernández E, et al	Secondhand smoke exposure assessment in outdoor hospitality venues across 11 European countries	Environ Res 2021 200:111355
Henderson E, Continente X, Fernández E, et al	Secondhand smoke exposure in outdoor children's playgrounds in 11 European countries	Environ Int 2021 149:105775
Henderson E, Lugo A, Liu X, et al	Corrigendum to "Secondhand smoke presence in outdoor areas in 12 European countries"	Environ Res 2021 199:111337
Henderson E, Lugo A, Liu X, et al	Secondhand smoke presence in outdoor areas in 12 European countries	Environ Res 2021 195:110806
Keegan S, Alonso T, Sunday S, et al	Lung function changes in patients with chronic obstructive pulmonary disease (COPD) and asthma exposed to secondhand smoke in outdoor areas	J Asthma 2021 58(9):1169-1175

Knobel P, Maneja R, Bartoll X, et al	Quality of urban green spaces influences residents' use of these spaces, physical activity, and overweight/obesity	Environ Pollut 2021 271:116393
Lapena C, Continente X, Sanchez A, et al	Effectiveness of a community intervention to reduce social isolation among older people in low-income neighbourhoods	Eur J Public Health 2022 32(5):677-683
Mourino N, Ruano-Raviña A, Varela L, et al	Serum cotinine cut-points for secondhand smoke exposure assessment in children under 5 years: A systematic review	PLoS One 2022 17(5):e0267319
Nogueira SO, Fu M, Lugo A, et al	Non-smokers' and smokers' support for smoke-free legislation in 14 indoor and outdoor settings across 12 European countries	Environ Res 2022 204 (Pt):112224
Olivella-Cirici M, Sánchez-Ledesma E, Continente X, et al	Perceptions of the Uses of Cell Phones and Their Impact on the Health of Early Adolescents in Barcelona: a Qualitative Study	J of Technology in Behavioral Science 2022 7:130-140
Pérez-Ríos M, Fernández E, López MJ, et al	Smoking-Associated Mortality in Spain: Quo Vadis?	Arch Bronconeumol 2021 30:S0300-2896(21)00021-1
Peruga A, López MJ, Martínez C, et al	Tobacco control policies in the 21st century: achievements and open challenges	Mol Oncol 2021 15(3):744-752
Peruga A, Rodríguez F, López MJ, et al	Los productos de tabaco calentado: nuevo reto en el control del tabaco	Gac Sanit 2022 36(1):57-59
Porthé V, García-Subirats I, Ariza C, et al	Community-Based Interventions to Reduce Alcohol Consumption and Alcohol-Related Harm in Adults	J Community Health 2021 46(3):565-576
Precioso J, Samorinha C, Oliveira VH, et al	Assessment of compliance with the smoking ban in children's playgrounds in Portugal: a case study	Pulmonology 2021 27(4):373-375
Puigdomènech E, Robles N, Balfegó M, et al	Codesign and Feasibility Testing of a Tool to Evaluate Overweight and Obesity Apps	Int J Environ Res Public Health 2022 19(9):5387
Puig-Ribera A, Arumí-Prat I, Cirera E, et al	Use of the Superblock model for promoting physical activity in Barcelona: a one-year observational comparative study	Arch Public Health 2022 80(1):257
Reales-Moreno M, Tonini P, Escorihuela RM, et al	Ultra-Processed Foods and Drinks Consumption Is Associated with Psychosocial Functioning in Adolescents	Nutrients 2022 14(22):4831
Sánchez-Martínez F, Bruguera S, Serral G, et al	Three-Year Follow-Up of the POIBA Intervention on Childhood Obesity: A Quasi-Experimental Study	Nutrients 2021 13(2):453
Sanz-Barbero B, Saurina C, Serra L, et al	Prevalence and associated factors with sexual violence victimisation youth before, during and after the COVID-19 lockdown: a cross-sectional study in Spain	BMJ Open 2021 11(11):e055227
Stival C, Lugo A, Odone A, et al	TackSHS Project Investigators. Prevalence and correlates of overweight and obesity in 12 European Countries in 2017-2018	Obesity facts 2022 15(5):655-665
Vives-Cases C, Pérez-Martínez V, Davó-Blanes MC, et al	Dating violence and associated factors among male and female adolescents in Spain	PLoS One 2021 16(11):e0258994

Salut ambiental

Taula 10. Projectes de recerca, Àrea de Determinants de la Salut – Salut Ambiental, 2021-2022

Vigència	Investigador/a	Títol	Finançament
2018-2022	IP: Enric Cremades (Ajuntament Barcelona) C: Xavier Continenete	Blue, Green & Grey_Adapting Schools to Climate Change From school vulnerable to heat to an open climate shelter for all the citizenship	UIA
2019-2022	IP: Frederic Bartumeus (CEAB-CSIC) C: Tomás Montalvo	Community-Driven Big Data Intelligence to Fight Mosquito-Borne Disease	La Caixa - Health Research
2020-2021	IP: Rebeca Ramis (ISCIII) C: Marc Marí-Dell'Olmo	Air pollution and birth outcomes: windows of exposure and health and economic impact assessment – the APBO project	CIBERESP
2020-2023	C: Marc Marí-Dell'Olmo IP: Jordi Català (UB)	The impact of air pollution on the consumption of antimicrobials in the general population (the ONAIR project)	ISCIII
2022-2026	IP: Frederic Bartumeus (CEAB-CSIC) C: Tomás Montalvo	Eco-Epidemiological Intelligence for early Warning and response to mosquito-borne disease risk in Endemic and Emergence settings	Horizon Europe
2022-2026	IP: Joacim Rocklov (HIGH) C: Tomás Montalvo	Infectious Disease decision-support tools and Alert systems to build climate Resilience to emerging health Threats	Horizon Europe
2022-2027	IP: Joao M Encarnaçao (U. Algarve) C: Tomás Montalvo	Mobile Bio-Lab to support first response in Arbovirus outbreaks	Horizon Europe
2022-2027	IP: Junwen Guo (U. Umeå) C: Tomás Montalvo	An early warning and response system for the detection and prevention of vector-borne disease importation and spread in the Mediterranean (IDAlert)	Horizon Europe

UIA: Urban Innovation Action

CEAB-CSIC: Centre d'Estudis Avançats de Blanes- Consell Superior d'Investigacions

Científiques

ISCIII: Instituto de Salud Carlos III

CIBERESP: Centro de Investigación Biomédica en Red de Epidemiología y Salud Pública

UB: Universitat de Barcelona

HIGH: Heidelberg Institute of Global Health

Taula 11. Publicacions científiques, Àrea de Determinants de la Salut – Salut Ambiental, 2021-2022

Autoria	Títol	Referència
Carrere J, Belvis F, Peralta A, et al	Effectiveness of an Energy-Counseling Intervention in Reducing Energy Poverty: Evidence from a Quasi-Experimental Study in a Southern European City	J Urban Health 2022 99(3):549-561
Galán-Puchades MT, Solano J, González G, et al	Molecular detection of Leishmania infantum in rats and sand flies in the urban sewers of Barcelona, Spain	Parasit Vectors 2022 15(1):211
Galán-Puchades MT, Trelis M, Sáez-Durán S, et al	One Health Approach to Zoonotic Parasites: Molecular Detection of Intestinal Protozoans in an Urban Population of Norway Rats, <i>Rattus norvegicus</i> , in Barcelona, Spain	Pathogens 2021 10(3):311
Južnič-Zonta Ž, Sanpera-Calbet I, Eritja R, et al	Mosquito alert: leveraging citizen science to create a GBIF mosquito occurrence dataset	GigaByte 2022 2022:gigabyte54
Lucati F, Delacour S, Palmer JRB, et al	Multiple invasions, Wolbachia and human-aided transport drive the genetic variability of <i>Aedes albopictus</i> in the Iberian Peninsula	Sci Rep 2022 12(1):20682
Marí-Dell'Olmo M, Oliveras L, Barón-Miras LE, et al	Climate Change and Health in Urban Areas with a Mediterranean Climate: A Conceptual Framework with a Social and Climate Justice Approach	Int J Environ Res Public Health 2022 19(19):12764
Martín-Vélez V, Montalvo T, Afán I, et al	Gulls living in cities as overlooked seed dispersers within and outside urban environments	Sci Total Environ 2022 823:153535
Mercuriali L, Oliveras L, Marí-Dell'Olmo M, et al	Un sistema de vigilancia de salud pública para el cambio climático en las ciudades	Gac Sanit 2022 36(3):283-286
Miranda MÁ, Barceló C, Arnoldi D, et al	AIMSurv: First pan-European harmonized surveillance of <i>Aedes</i> invasive mosquito species of relevance for human vector-borne diseases	GigaByte 2022 202:gigabyte57
Montalvo T, Higueros A, Valsecchi A, et al	Effectiveness of the Modification of Sewers to Reduce the Reproduction of <i>Culex pipiens</i> and <i>Aedes albopictus</i> in Barcelona, Spain	Pathogens 2022 11(4):423
Porta M, Pumarega J, Henriquez L, et al	Reductions in blood concentrations of persistent organic pollutants in the general population of Barcelona from 2006 to 2016	Sci Total Environ 2021 777(2):146013
Ruiz-López MJ, Barahona L, Martínez J, et al	Widespread resistance to anticoagulant rodenticides in <i>Mus musculus domesticus</i> in the city of Barcelona	Front Vet Sci 2021 8:653999
Sánchez-Díez S, Cruz MJ, Álvarez-Simón D, et al	A rapid test for the environmental detection of pigeon antigen	Sci Total Environ 2022 1 845:157192
Senar JC, Navalpotro H, Pascual J, et al	Nicarbazin has no effect on reducing feral pigeon populations in Barcelona	Sci Total Environ 2021 88:147789
van Drooge BL, Abalos M, Abad E, et al	Qualitative and quantitative changes in traffic and waste incineration PCDD/Fs in urban air and soils under different seasonal conditions	Sci Total Environ 2021 53:142149

Àrea de Vigilància de la Salut

L'Àrea de Vigilància de la Salut agrupa línies de recerca sobre salut laboral i risc psicosocial, línies sobre les principals malalties transmissibles, i no transmissibles englobant les lesions per causes externes i sobre el càncer, entre d'altres.

Malalties transmissibles

Taula 12. Projectes de recerca, Àrea de Vigilància de la Salut – Malalties transmissibles 2021-2022

Vigència	Investigador/a	Títol	Finançament
2017-2021	IP: Àngels Orcau	Asociación de diabetes y tuberculosis en un distrito con alta incidencia de tuberculosis Estudio de casos y controles, 2007-2016	ISCIII
2017-2021	IP: Patricia García de Olalla	Uso de las aplicaciones para telefonía móvil en la promoción de las pruebas del VIH y otras Infecciones de Transmisión sexual en hombres que tienen sexo con hombres	ISCIII
2018-2022	IP: Cristina Rius	Prueba rápida de hepatitis C en hombres que tienen sexo con hombres: conocimientos, prevalencia e implicaciones para el cribado en VIH negativos	ISCIII
2019-2022	IP: José Antonio Domínguez (IGTP) C: Joan Pau Millet	Nuevas aproximaciones diagnósticas y terapéuticas en el control de la infección y la enfermedad tuberculosa INNOVA4TB	Horizon Europe
2019-2023	IP: Joan-Pau Millet C: Cristina Rius	Estudio piloto sobre la factibilidad y aceptación del tratamiento de la tuberculosis mediante tratamiento directamente observado por vídeo	Fundación Respira
2019-2023	IP: Xavier Casas (Hospital Clínic) C: Joan -Pau Millet	Caracterización de los pacientes con diabetes y tuberculosis en España y sus factores Asociados	Fundación Respira
2020-2022	IP: Ángela Domínguez (UB) C: Cristina Rius	Efectividad de la vacunación antigripal y antineumocócica para prevenir la hospitalización en personas menores de 65 años que presentan condiciones de riesgo	ISCIII
2022-2023	IP: Elisa Martró (IGTP) C: Joan Pau Millet	Population-based genomic epidemiology study for tailored strategies for surveillance and control of tuberculosis TB-SEQ	CIBERESP
2020-2024	IP: Cristina Vilaplana (UTE) C: Joan Pau Millet	A novel Stratified Medicine Algorithm to predict treatment responses to host-directed therapy in TB Patients.	Horizon Europe
2021-2022	IP: Adrián Sánchez (Hospital Vall Hebron) C: Joan Pau Millet	Multicentre Controlled Open Randomized Clinical Trial to assess efficacy and safety of an anti-TB drug combination based on high dose Rifampicin, high dose Moxifloxacin and Linezolid for DS smear positive pulmonary TB during the first 8 weeks of treatment	ISCIII
2021-2023	IP: Elia Díez David	Efectividad de una intervención sobre la reticencia vacunal entre las enfermeras pediátricas y los pediatras: Un estudio de metodología mixta	ISCIII
2021-2024	IP: José M García-García (UB) C: Joan Pau Millet	Seguimiento de pacientes con tuberculosis resistente en España	Fundación Respira
2022-2023	IP: Patricia García de Olalla	Agentes de cambio en reducción de riesgos en VIH/ITS y chemsex para el ocio nocturno LGTBIQ+	FEMP
2022-2023	IP: Ana Vázquez C: Tomàs Montalvo	Measuring the real impact of West Nile virus infection in Spain	CIBERESP
2022-2024	IP: Èlia Díez	Effectiveness of an intervention on vaccine hesitancy among pediatric nurses and pediatricians: A mixed methods study	ISCIII

2022-2024	IP: Pere Godoy (CIBERESP) C: Montserrat Guillaumes	Factores asociados a la transmisión de SARS-CoV-2 en los convivientes de Cataluña y Navarra y efectividad de las vacunas y de las medidas no farmacológicas para reducir la transmisión	ISCIII
-----------	---	---	--------

ISCIII: Instituto de Salud Carlos III

IGTP: Germans Trias i Pujol Research Institute and Hospital (IGTP)

UB: Universitat de Barcelona

CIBERESP: Centro de Investigación Biomédica en Red de Epidemiología y Salud Pública

UTE: Unitat Tuberculosi Experimental

FEMP: Federación Española de Municipios y Provincias

Taula 13. Publicacions científiques, Àrea de Vigilància de la Salut – Malalties transmisibles, 2021-2022

Autoria	Títol	Referència
Acosta L, Soldevila N, Torner N, et al	The Influenza Surveillance Network Of Catalonia Pidirac Influenza Vaccine Effectiveness in Preventing Severe Outcomes in Patients Hospitalized with Laboratory-Confirmed Influenza during the 2017-2018 Season A Retrospective Cohort Study in Catalonia (Spain)	Viruses 2021 13(8):1465
Altet N, Latorre I, Jiménez-Fuentes MÁ, et al	Tobacco Smoking and Second-Hand Smoke Exposure Impact on Tuberculosis in Children.	J Clin Med 2022 11(7):2000
Anfruns-Estrada E, Sabaté S, Razquin E, et al	Epidemiological and Genetic Characterization of Norovirus Outbreaks That Occurred in Catalonia, Spain, 2017-2019	Viruses 2022 27 14(3):488
Antonio-Arques V, Caylà JA, Real J, et al	Glycemic control and the risk of tuberculosis in patients with diabetes: A cohort study in a Mediterranean city	Front Public Health 2022 10:1017024
Antonio-Arques V, Franch-Nadal J, Moreno A, et al	Subjects With Diabetes Mellitus Are at Increased Risk for Developing Tuberculosis: A Cohort Study in an Inner-City District of Barcelona (Spain)	Front Public Health 2022 10:789952
Bentzon AK, Panteleev A, Mitsura V, et al	Healthcare delivery for HIV-positive people with tuberculosis in Europe	HIV Med 2021 22(4):283-293
Bonet-Esteve AM, Font-Ribera L, Dorca-Vila J, et al	Implantación de una prueba rápida de infección estreptocócica: ¿su uso también mejora la adherencia antibiótica?	Aten Primaria 2021 53(10):102102
Carol M, Guadalupe V, Rius C, et al	A Waterborne Gastroenteritis Outbreak Caused by a GII Norovirus in a Holiday Camp in Catalonia (Spain), 2017	Viruses 2021 13(9):1792
Díaz González JL, Rusciani R, Spadea T, et al	Access to SARS-CoV-2 diagnostic tests: are there barriers for the immigrants in Italy?	Epidemiol Prev 2022 46(4):33-40
Domínguez A, Varela C, Soldevila N, et al	Previcet Working Group On Viral Hepatitis Hepatitis A Outbreak Characteristics: A Comparison of Regions with Different Vaccination Strategies, Spain 2010-2018	Vaccines (Basel) 2021 9(11):1214
Elizondo-Alzola U, G Carrasco M, Pinós L, et al	Vaccine hesitancy among paediatric nurses: Prevalence and associated factors	Plos One 2021 16(5):e0251735
Godoy P, García-Cenoz M, Rius C, et al	Effectiveness of maternal pertussis vaccination in protecting newborn: A matched case-control study	J Infect 2021 83(5):554-558

Godoy P, Parrón I, Barrabeig I, et al	Impact of the COVID-19 pandemic on contact tracing of patients with pulmonary tuberculosis	Eur J Public Health 2022 32(4):643-647
Guerras JM, Hoyos J, de la Fuente L, et al	Injection of Anabolic Steroids in Men Who Had Sex with Men in Madrid and Barcelona: Prevalence Correlates and Role as a Risk Factor for Transmitted Infections	Int J Environ Res Public Health 2021 18(16):8289
Guerrero-Vadillo M, Peñuelas M, Domínguez A, et al	Epidemiological Characteristics and Spatio-Temporal Distribution of Hepatitis A in Spain in the Context of the 2016/2017 European Outbreak	Int J Environ Res Public Health 2022 19(24):16775
Guerras JM, Belza MJ, Fuster MJ, et al	Knowledge and Prior Use of HIV Self-Testing in Madrid and Barcelona among Men Who Have Sex with Men More than One Year after Its Legal Authorization in Spain	Int J Environ Res Public Health 2022 19(3):1096
Guerras JM, Hoyos J, de la Fuente L, et al	Awareness and Use of HIV Self-Testing Among Men Who Have Sex With Men Remains Low in Spain 2 Years After Its Authorization	Front Public Health 2022 10:888059
Jové N, Masdeu E, Bruguera S, et al	Threats and Interventions During the Treatment of Tuberculosis in an Inner-city District	ArchBronconeumol 2021 57(5):330-337
Kraef C, Bentzon A, Panteleev A, et al	Delayed diagnosis of tuberculosis in persons living with HIV in Eastern Europe: associated factors and effect on mortality-a multicentre prospective cohort study	BMC Infect Dis 2021 21(1):1038.
Martin-Ezquerro G, Monreal P, Mercuriali L, et al	Evolution of notified sexually transmitted infections in Barcelona during the first wave of the COVID-19 pandemic	J Eur Acad Dermatol Venereol 2021 35(10):e642-e645
Millet JP	Basic characteristics for a good tuberculosis prevention and control programmes currently in Spain	Rev Esp Sanid Penit 2021 23(1):6-8
Nguenha D, Acacio S, Murias, et al	Prevalence and clinical characteristics of pulmonary TB among pregnant and post- partum women	Int J Tuberc Lung Dis 2022 26(7):641-649
Palma D, Mercuriali L, Figuerola J, et al	Trends in the Epidemiology of Leishmaniasis in the City of Barcelona (1996-2019)	Front Vet Sci 2021 8:653999
Palma D, Hernández A, Picchio CA, et al	Confidence in a Vaccine against COVID-19 among Registered Nurses in Barcelona, Spain across Two Time Periods	Vaccines (Basel) 2022 10(6):873
Parrón I, Barrabeig I, Alseda M, et al	Working Group for the Study of Outbreaks of Acute Gastroenteritis in Catalonia Norovirus outbreaks in long-term care facilities in Catalonia from 2017 to 2018	Sci Rep 2021 11(1):23218
Parrón I, Barrabeig I, Soldevila N, et al	Outbreaks of Gastroenteritis Due to Norovirus in Schools and Summer Camps in Catalonia, 2017-2019	Microbiol Spectr 2022 10(3):e0011922
Politi J, Queralt A, Valero N, et al	Vehicle Windshield Wiper Fluid as Potential Source of Sporadic Legionnaires' Disease in Commercial Truck Drivers	Emerg Infect Dis 2022 28(4), 841-843
Politi J, Guerras JM, Donat M, et al	Favorable impact in hepatitis C-related mortality following free access to direct-acting antivirals in Spain	Hepatology 2022 75(5):1247-1256
Politi J, Martín-Sánchez M, Mercuriali L, et al	Epidemiological characteristics and outcomes of COVID-19 cases: mortality inequalities by socio-economic status, Barcelona, Spain, 24 February to 4 May 2020.	Euro Surveill 2021 26(20):2001138
Saavedra B, Mambuque E, Nguenha D, et al	Performance of Xpert MTB/RIF Ultra for tuberculosis diagnosis in the context of passive and active case finding	Eur Respir J 2021 23 58(6):2100257
Sentís A, Montoro M, Lopez E, et al	STI epidemic re-emergence, socio- epidemiological clusters characterisation and HIV coinfection in Catalonia, Spain, during 2017-2019: a retrospective population-based cohort study	BMJ Open 2021 11(12):e052817

Sentís A, Prats-Uribe A, López, et al	The impact of the COVID-19 pandemic on Sexually Transmitted Infections surveillance data: incidence drop or artefact?	BMC Public Health 2021 21(1):1637
Soldevila N, Acosta L, Martínez A, et al	Behavior of hospitalized severe influenza cases according to the outcome variable in Catalonia, Spain, during the 2017-2018 season	Sci Rep 2021 11(1):13587
Soldevila N, Acosta L, Martínez A, et al	Author Correction: Behavior of hospitalized severe influenza cases according to the outcome variable in Catalonia, Spain, during the 2017-2018 season	Sci Rep 2021 11(1):20566
Soldevila N, Basile L, Martínez A, et al	Surveillance of influenza B severe hospitalized cases during 10 seasons in Catalonia: Does the lineage make a difference?	J Med Virol 2022 94(9):4417-4424
Soldevila N, Toledo D, Martínez A, et al	Does knowing the influenza epidemic threshold has been reached influence the performance of influenza case definitions?	PLoS One 2022 17(7):e0270740
Torner N, Izquierdo C, Coronas L, et al	Acute gastroenteritis outbreaks in closed and semi-closed facilities during 2017 in Catalonia, Spain	Eur J Clin Microbiol Infect Dis 2021 40(5):1085-1089
Tunesi S, Dù DL, Gualano G, et al	Co-administration of treatment for rifampicin-resistant TB and chronic HCV infection: A TBnet and ESGMYC study	J Infect 2022 84(6):834-872

Malalties no transmissibles

Taula 14. Projectes de recerca, Àrea de Vigilància de la Salut – Malalties no transmissibles, 2021-2022

Vigència	Investigador/a	Títol	Finançament
2021-2022	IP: Jorge Arias (U. Exeter) C: Catherine Pérez, Xavier Bartoll	Mental-GPS Promoting International Comparability of Mental Health Indicators in General Population Surveys	CIBERESP

CIBERESP: Centro de Investigación Biomédica en Red de Epidemiología y Salud Pública

Taula 15. Publicacions científiques, Àrea de Vigilància de la Salut – Malalties no transmissibles, 2021-2022

Autoria	Títol	Referència
Alonso J, Vilagut G, Alayo I, et al	Mental impact of Covid-19 among Spanish healthcare workers A large longitudinal survey	Epidemiol Psychiatr Sci 2022 31:e28
Alonso J, Vilagut G, Mortier P, et al	Mental health impact of the first wave of COVID-19 pandemic on Spanish healthcare workers: A large cross-sectional survey	Rev Psiquiatr Salud Ment 2021 14(2):90-105
Artazcoz L, Cortès-Franch I, Escribà-Agüir V, et al	Financial Strain and Health Status Among European Workers: Gender and Welfare State Inequalities	Front Public Health 2021 9:616191
Biarnés-Martínez M, Fàbregas M, Coma E, et al	Infección por SARS-CoV-2 en las distintas ocupaciones en Cataluña [SARS-CoV-2 infection in occupational settings in Catalonia]	Rev Esp Salud Publica 2022 96:e202205040
Bolíbar M, Belvis FX, Jódar P, et al	Precarious Employment and Stress: The Biomedical Embodiment of Social Factors PRESSED Project Study Protocol	Front Public Health 2021 9:649447
Clotas C, Serral G, Vidal Garcia E, et al	Dietary changes and food habits: social and clinical determinants in a cohort of women diagnosed with breast cancer in Barcelona (DAMA cohort)	Cancer Causes Control 2021 32(12):1355-1364
Cortés I, Artazcoz L	Desigualdades de género relacionadas con la flexibilidad laboral [Gender inequalities related to labor flexibility]	ArchPrev Riesgos Labor 2021 15 24(4):335-341
García EV, Sala-Serra M, Continente X, et al	The association between breast cancer and consumption of dairy products: a systematic review	Nutr Hosp 2020 34(3):589-598
Miret C, Domingo L, Louro J, et al	Factors associated with readmissions in women participating in screening programs and treated for breast cancer: a retrospective cohort study	BMC Health Serv Res 2019 5;19(1):940
Mortier P, Vilagut G, Alayo I, et al	Four-month incidence of suicidal thoughts and behaviors among healthcare workers after the first wave of the Spain COVID-19 pandemic	J Psychiatr Res 2022 149:10-17
Mortier P, Vilagut G, Ferrer M, et al	Thirty-day suicidal thoughts and behaviors among hospital workers during the first wave of the Spain COVID-19 outbreak	Depress Anxiety 2021 38(5):528-544

Politi J, Sala M, Domingo L, et al	Readmissions and complications in breast ductal carcinoma in situ: A retrospective study comparing screen- and non-screen-detected patients	Womens Health (Lond) 2020 16:1745506520965899
Puigpinós R, Castillo A, Romero A, et al	Determinantes sociales y clínicos del uso de servicios sanitarios en mujeres con cáncer de mama (Cohorte DAMA)	Gac Sanit 2019 33(5):434-44
Puigpinós R, Serral G, Sala M, et al	Cancer-related fatigue and its determinants in a cohort of women with breast cancer: the DAMA Cohort	Support Care Cancer 2020 28(11):5213-5221
Puigpinós R, Serral G, et al	Satisfacción hacia el programa de cribado de cáncer de mama de Barcelona por parte de las mujeres: Comparativa entre 2006 y 2016	Rev Esp Salud Publica 2021 95:e202101022
Rodríguez-Gómez M, Ruiz-Pérez I, Martín S et al	Effectiveness of patient-targeted interventions to increase cancer screening participation in rural areas: A systematic review	Int J Nurs Stud 2020 101:103401
Santiá P, Jansana A, Del Cura I, et al	Adherence of long-term breast cancer survivors to follow-up care guidelines: a study based on real-world data from the SURBCAN cohort	Breast Cancer Res Treat 2022 193(2):455-465
Silva-Peña Herrera M, Santiá P, Benavides FG, et al	Informal Employment and Poor Mental Health in a Sample of 180,260 Workers from 13 Iberoamerican Countries	Int J Environ Res Public Health 2022 19(13):7883
Soler-Font M, Ramada JM, Montero JM, et al	What is meant by case management for the return-to-work of workers with musculoskeletal disorders? A scoping review	Work 2021 70(4):1069-1087
Torres ML, Palma D, Oliver-Parra A, et al	Inequities in the incidence and mortality due to COVID-19 in nursing homes in Barcelona by characteristics of the nursing homes	Plos One 2022 17(6):e0269639
Vargas Leguás H, Porcel Pérez E, Cortès I, et al	Necesidades y dificultades de los/las profesionales sanitarios/as de los servicios de prevención de riesgos laborales de Cataluña	Arch Prev Riesgos Labor 2021 15 24(2):46-66

Salut laboral

Taula 16. Publicacions científiques, Àrea de Vigilància de la Salut – Salut laboral, 2021-2022

Autoria	Títol	Referència
Alonso J, Vilagut G, Alayo I, et al	Mental impact of Covid-19 among Spanish healthcare workers A large longitudinal survey	Epidemiol Psychiatr Sci 2022 31:e28
Alonso J, Vilagut G, Mortier P, et al	Mental health impact of the first wave of COVID-19 pandemic on Spanish healthcare workers: A large cross-sectional survey	Rev Psiquiatr Salud Ment 2021 14(2):90-105
Artazcoz L, Cortès-Franch I, Escribà-Agüir V, et al	Financial Strain and Health Status Among European Workers: Gender and Welfare State Inequalities	Front Public Health 2021 9:616191
Biarnés-Martínez M, Fàbregas M, Coma E, et al	Infección por SARS-CoV-2 en las distintas ocupaciones en Cataluña	Rev Esp Salud Pública 2022 96:e202205040
Bolibar M, Belvis FX, Jódar P, et al	Precarious Employment and Stress: The Biomedical Embodiment of Social Factors PRESSED Project Study Protocol	Front Public Health 2021 9:649447
Cortés I, rtazcoz L	Desigualdades de género relacionadas con la flexibilidad laboral	ArchPrev Riesgos Labor 2021 24(4):335-341
Mortier P, Vilagut G, Alayo I, et al	Four-month incidence of suicidal thoughts and behaviors among healthcare workers after the first wave of the Spain COVID-19 pandemic	J Psychiatr Res 2022 149:10-17
Mortier P, Vilagut G, Ferrer M, et al	Thirty-day suicidal thoughts and behaviors among hospital workers during the first wave of the Spain COVID-19 outbreak	Depress Anxiety 2021 38(5):528-544
Silva-Peña Herrera M, Santiá P, Benavides FG, et al	Informal Employment and Poor Mental Health in a Sample of 180,260 Workers from 13 Iberoamerican Countries	Int J Environ Res Public Health 2022 27 19(13):7883
Soler-Font M, Ramada JM, Montero JM, et al	What is meant by case management for the return-to-work of workers with musculoskeletal disorders? A scoping review	Work 2021 70(4):1069-1087
Torres ML, Palma D, Oliver-Parra A, et al	Inequities in the incidence and mortality due to COVID-19 in nursing homes in Barcelona by characteristics of the nursing homes	Plos One 2022 17(6):e0269639
Vargas Leguás H, Porcel Pérez E, Cortès I, et al	Necesidades y dificultades de los/las profesionales sanitarios/as de los servicios de prevención de riesgos laborales de Cataluña	Arch Prev Riesgos Labor 2021 24(2):46-66

Àrea de Desigualtats Socials en Salut

L'Àrea de Desigualtats Socials en Salut ve emmarcada per la necessitat que les polítiques de salut pública s'orientin a la reducció de les desigualtats socials en salut. Les línies de recerca aborden els principals eixos de desigualtats com són el gènere, la classe social, el país d'origen i el territori o l'àrea de residència.

Desigualtats Socials en Salut

Taula 17. Projectes de recerca, Àrea de Desigualtats Socials en Salut, 2021-2022

Vigència	Investigador/a	Títol	Finançament
2018-2021	IP: Giuseppe Costa (Instituto Superiore di Sanita) C: Carme Borrell	Joint Action Health Equity Europe - JAHEE	European Union's Health Programme
2019-2022	IP: Ana García-Altés (AQuAS) C: Mª José López	Desigualtats socials en salut en la població infantil a Catalunya	AGAUR
2019-2021	IP: Ana Novoa	Impacto en salud y bienestar de la vivienda cooperativa en cesión de uso	ISCIII
2019-2021	IP: Ana Novoa	Impacto en salud y bienestar de la vivienda cooperativa en cesión de uso	ISCIII
2020-2021	IP: Maria Constanza Vásquez	Desigualdades de género, modelos de vivienda y salud	AGAUR
2020-2023	IP: Gabriel Jaime Otálvaro (U. Antioquia) C: Carme Borrell	Inequidades, clase social y salud Una cartografía desde los modos de vida en Colombia	Min. Ciencias Gobierno de Colombia
2021-2022	Consultora: ICF C: Carme Borrell	Improving public health actions through better information on equity and social determinants of Health	European Commission (SRSS) tender

AQuAS: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya

AGAUR: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca

ISCIII: Instituto de Salud Carlos III

ICF: International Coaching Federation

Taula 17. Publicacions científiques, Àrea de Desigualtats Socials en Salut, 2021-2022

Autoria	Títol	Referència
Artazcoz L, Cortès I, Escrivà V, et al	Financial Strain and Health Status Among European Workers: Gender and Welfare State Inequalities	Front Public Health 2021 9:616191
Bacigalupe A, Martín U, Franco M, et al	Desigualdades socioeconómicas y COVID-19 en España Informe SESPAS 2022	Gac Sanit 2022 1:S13-S21
Ballesteros V, Oliveras L, Muñoz J, et al	What are the effects of energy poverty and interventions to ameliorate it on people's health and well-being?: A scoping review with an equity lens	Energy Research & Social Science 2022 87:102456
Bartoll X, Gotsens M, Palencia L	Decomposition and changes in socio-economic inequalities in mental health in Barcelona between 2006 and 2016	Journal of Public Mental Health 2021 20(4):277-285
Bartoll X, Julia A	Empirically revisiting a social class scheme for mental health in Barcelona, Spain	Int Journal of Social Economics 2021 48(7):965-981
Bartoll X, Marí-Dell'Olmo M, Gotsens M, et al	Desigualdades de renta por barrios en salud mental en Barcelona 2001-2016: una estimación de alisado bayesiano	Gac Sanit 2022 36(6):534-539
Bartoll X, Palència L, Calvo MJ, et al	Tendencias y desigualdades en la esperanza de vida (en buena salud) por barrios durante la epidemia de COVID-19 en Barcelona	Gac Sanit 2022 37:102267
Bartoll X, Palència L, Gotsens M, et al	Desigualdades socioeconómicas en salud percibida y salud mental en Barcelona, 2001-2016	Gac Sanit 2022 36(5):452-458
Bartoll X, Rodríguez-Sanz M, Sánchez E, et al	Desigualdades en la esperanza de vida por nivel educativo y su descomposición en Barcelona, 2004-2018	Gac Sanit 2022 36(6):520-525
Borrell C, Palència L, Bosakova L, et al	Socioeconomic Inequalities in Chronic Liver Diseases and Cirrhosis Mortality in European Urban Areas before and after the Onset of the 2008 Economic Recession	Int J Environ Res Public Health 2021 18(16):8801
Carrere J, Peralta A, Oliveras L, et al	Pobreza energética, su intensidad y salud en población vulnerable en una ciudad del sur de Europa	Gac Sanit 2021 35(5):438-444
Daban F, Pasarín MI, Borrell C, et al	Barcelona Salut als Barris: La experiencia de doce años abordando las desigualdades sociales en salud a través de intervenciones comunitarias	Gac Sanit 2021 35(3):282-288
Domínguez MF, Pérez G, Gotsens M, et al	Socioeconomic Inequalities in Small-for-Gestational-Age Births Before and During the Economic Crisis: An Ecologic Study of Trends in 13 Spanish Cities	Int J Health Serv 2022 52(1):159-167
Duque I, Domínguez MF, Cebrecos A, et al	Índice de privación en España por sección censal en 2011	Gac Sanit 2021 35(2):113-122
Ferrando J, Palència L, Gotsens M, et al	Evolución de la mortalidad por cáncer en España: influencia de la crisis económica	Gac Sanit 2019 33(3):229-234
González Y, La Parra D, Puigpinós R, et al	¿Cómo medir el estatus migratorio de la población infantil y juvenil? Estudios sobre salud y desigualdades en salud en Europa	Gac Sanit 2021 35(1):81-90
Högberg P, Henriksson G, Borrell C, et al	Monitoring Health Inequalities in 12 European Countries: Lessons Learned from the Joint Action Health Equity Europe	Int J Environ Res Public Health 2022 19(13):7663

Larrea S, Hidalgo C, Jacques C, et al	No one should be alone in living this process: trajectories, experiences and user's perceptions about quality of abortion care in a telehealth service in Chile	Sex Reprod Heal Matters 2021 29:1948953
Larrea S, Palència L, Assis MP, et al	Social inequalities in utilization of a feminist telehealth abortion service in Brazil: A multilevel analysis	Front Reprod Health 2022 4:1040640
Larrea S, Palència L, Borrell C, et al	Medical abortion provision and quality of care: What can be learned from feminist activists?	Health Care Women Int 2021 15:1-20
Londoño-Cañola C, Serral G, Díez J, et al	Retail Food Environment around Schools in Barcelona by Neighborhood Socioeconomic Status: Implications for Local Food Policy	Int J Environ Res Public Health 2022 20(1):649
Long D, Mackenbach J, Martikainen P, et al	Smoking and inequalities in mortality in 11 European countries: a birth cohort analysis	Popul Health Metr 2021 19(1):3
López-Contreras N, Puig-Barrachina V, Vives A, et al	Effects of an urban regeneration program on related social determinants of health in Chile: A pre-post intervention study	Health Place 2021 68:102511
Lopez-Gay A, Sales-Fava J, Solana M, et al	El avance de la gentrificación en barcelona y madrid, 2011-2019: análisis socioespacial a partir de un índice de gentrificación	Estudios Geográficos 2021 82(291):1-6
López-Gay A, Spijker J, Cole HVS, et al	Sociodemographic determinants of intraurban variations in COVID-19 incidence: the case of Barcelona	J Epidemiol Community Health 2022 76(1):1-7
Madrona R, Sanz-Barbero B, Pérez V, et al	Sexismo y violencia de pareja en adolescentes	Gac Sanit 2022 37:102221
Malmusi D, Pasarín MI, Marí-Dell'Olmo M, et al	Multi-level policy responses to tackle socioeconomic inequalities in the incidence of COVID-19 in a European urban area	Int J Equity Health 2022 19 21(1):28
Marí-Dell'Olmo M, Gotsens M, Pasarín MI, et al	Socioeconomic Inequalities in COVID-19 in a European Urban Area: Two Waves, Two Patterns	Int J Environ Res Public Health 2021 18(3):1256
Marí-Dell'Olmo M, Oliveras L, Vergara C, et al	Geographical inequalities in energy poverty in a Mediterranean city: Using small-area Bayesian spatial models	Energy Reports 2022 8:1249
Martinez MA, Vergara C, Botella P, et al	Geographical Variability in Mortality in Urban Areas: A Joint Analysis of 16 Causes of Death	Int J Environ Res Public Health 2021 18(11):5664
Marti-Pastor M, German D, Perez G, et al	Inequalities by Sexual Orientation: Results from the 2016-2017 Barcelona Health Survey	LGBT Health 2022 9(7):496-511
Nieuwenhuijsen MJ, Dadvand P, Márquez S, et al	The evaluation of the 3-30-300 green space rule and mental health	Environ Res 2022 215(2):114387
Oliveras L, Borrell C, González I, et al	The Association of Energy Poverty with Health and Wellbeing in Children in a Mediterranean City	Int J Environ Res Public Health 2021 18(11):5961
Oliveras L, Peralta A, Palència L, et al	Energy poverty and health: Trends in the European Union before and during the economic crisis, 2007-2016	Health Place 2021 67:102294
Palència L, Ferrando J, Marí-Dell'Olmo M et al	Socio- economic inequalities on cancer mortality in nine European areas: The effect of the last economic recession	Cancer Epidemiol 2020 69:101827

Pérez G, Pasarín MI, Puig-Barrachina V, et al	Tackling health inequalities in a public health organization: the case of the Barcelona Public Health Agency	Int J Equity Health 2022 21(1):129
Politi J, Martín-Sánchez M, Mercuriali L, et al	Epidemiological characteristics and outcomes of COVID-19 cases: mortality inequalities by socio-economic status, Barcelona, Spain, 24 February to 4 May 2020	Euro Surveill 2021 26(20):2001138
Puig-Ribera A, Arumí-Prat I, Cirera E, et al	Use of the Superblock model for promoting physical activity in Barcelona: a one-year observational comparative study	Arch Public Health 2022 80(1):257
Reyes A, Novoa AM, Borrell, C, et al	Living Together for a Better Life: The Impact of Cooperative Housing on Health and Quality of Life	Buildings 2022 12:2099
Roca D, Bilbeny B, Clusa T, et al	Análisis de la salud de la población sin hogar de un distrito desfavorecido de Barcelona Estudio ESSELLA	Aten Primaria 2022 54(10):102458
Rocha KB, Rodríguez-Sanz M, Berra S, et al	Evaluación de la atención primaria, versión modificada del instrumento PCAT-A10	Aten Primaria 2021 53(1):3-11
Rubio-Valera M, Marqués-Ercilla S, Peñarrubia MT, et al	Who Suffers From Pharmaceutical Poverty and What Are Their Needs? Evidence From a Spanish Region	Front Pharmacol 2021 12:617687
Santamaría E	Methods to evaluate the effectiveness of advanced stop lines for motorcycles in improving road safety	MethodsX 2021 8:101267
Soldevila N, Forero CG, Alayo I, et al	Mental well-being of the general population: direct and indirect effects of socioeconomic, relational and health factors	Qual Life Res 2021 30(8):2171-2185
Trujillo-Aleman S, Tjulin A, Perez G, et al	Social Capital and Self-Perceived Health in Lone Mothers: A Multilevel Cross-Sectional Study across Europe	Journal of Family Issues 2022 43(3), 612-640
Vásquez-Vera C, Carrere J, Borrell C, et al	Inseguridad residencial desatendida y su relación con la salud de personas inquilinas: el caso de Barcelona, España	Gac Sanit 2022 36(3):207-213
Vásquez-Vera C, Fernández A, Borrell C, et al	Gender-based inequalities in the effects of housing on health: A critical review	SSM Popul Health 2022 17:101068
Vásquez-Vera H, León-Gómez BB, Palència L, et al	Health Effects of Housing Insecurity and Unaffordability in the General Population in Barcelona, Spain	J Urban Health 2021 98(4):496-504
Zayas-Costa M, Cole HVS, Anguelovski I, et al	Mental Health Outcomes in Barcelona: The Interplay between Gentrification and Greenspace	Int J Environ Res Public Health 2021 18(17):9314

Àrea de Polítiques i Programes de Salut Pública

L'Àrea de Polítiques i Programes de Salut Pública agrupa una línia de recerca que es focalitza en la col·laboració amb els diversos àmbits assistencials de la ciutat i en l'abordatge de les polítiques públiques en referència a la salut pública, i una altra línia més relacionada amb l'actuació en programes i intervencions comunitàries.

Salut Comunitària i Gestió de la Salut Pública

Taula 18. Projectes de recerca, Àrea de Polítiques i Programes de Salut Pública, 2021-2022

Vigència	Investigador/a	Títol	Finançament
2019-2021	IP: María Rubio (UB) C: Maribel Pasarín	El problema de la no iniciación pediátrica: Evaluación con métodos mixtos	ISCIII

UB: Universitat de Barcelona

ISCIII: Instituto de Salud Carlos III

Taula 19. Publicacions científiques, Àrea de Polítiques i Programes de Salut Pública, 2021-2022

Autoria	Títol	Referència
Bartroli M, Bosque-Prous M, Juárez O, et al	Diseño y prueba piloto de un programa escolar de educación emocional para la promoción de la salud y la prevención destinado a niños y niñas de 3 a 5 años	Rev Esp Salud Pública 2022 96:e202211080
Bartroli M, Angulo-Brunet A, Bosque-Prous M, et al	The Emotional Competence Assessment Questionnaire (ECAQ) for Children Aged from 3 to 5 Years: Validity and Reliability Evidence	Education Sciences 2022 12(7):489
Borgini A, Veronese C, De Marco C, et al	Particulate matter in aerosols produced by two last generation electronic cigarettes: a comparison in a real-world environment	Pulmonology 2021 17:S2531-0437(21)00079-9
Conejo-Cerón S, Lokkerbol J, Moreno P, et al	Health-economic evaluation of psychological interventions for depression prevention: Systematic review	Clin Psychol Rev 2021 88:102064
Daban F, García-Subirats I, Porthé V, et al	Mejorando la salud mental y el bienestar de las personas mayores aisladas en casa debido a las barreras arquitectónicas: una intervención de salud comunitaria	Aten Primaria 2021 53(5):102020
Daban F, Pasarín MI, Borrell C, et al	Barcelona Salut als Barris: la experiencia de doce años abordando las desigualdades sociales en salud a través de intervenciones comunitarias	Gac Sanit 2021 35(3):282-288
Díaz JL, Codern-Bové N, Zomeño MD, et al	Quantitative and qualitative evaluation of the COMPASS mobile app: a citizen science project	Inform Health Soc Care 2021 46(4):412-424
Díaz JL, García-Rodríguez A, Villalbí JR, et al	Avanzando en la sistematización del benchmarking en servicios de salud pública	Gac Sanit 2022 36(3):278-282
Grupo Planter, et al	Reinventando una organización de salud pública	Gac Sanit 2022 36(1):41-44
Jacques-Aviñó C, Dvorzak JL, Marí-Dell'Olmo M, et al	Qualitative evaluation of an intervention to reduce energy poverty	Rev Saude Publica 2019 53:62
Lapena C, Continente X, Sánchez A, et al	Effectiveness of a community intervention to reduce social isolation among older people in low-income neighbourhoods	Eur J Public Health 2022 32(5):677-683

Martín-Moreno JM, Arenas A, Bengoa R, et al	Reflexiones sobre cómo evaluar y mejorar la respuesta a la pandemia de COVID-19	Gac Sanit 2022 36(1):32-36
O'Callaghan C, Moreno A, Bosque- M, et al	Responding to the need of postgraduate education for Planetary Health: Development of an online Master's Degree	Front Public Health 2022 10:969065
Pérez G, Pasarín MI, Puig V, et al	Tackling health inequalities in a public health organization: the case of the Barcelona Public Health Agency	Int J Equity Health 2022 21(1):129
Pericas C, Clotas C, Espelt A, et al	Effectiveness of school-based emotional education program: a cluster- randomized controlled trial	Public Health 2022 210:142-148
Rocha KB, Rodríguez- Sanz M, Berra S, et al	Evaluación de la atención primaria, versión modificada del instrumento PCAT-A10	Aten Primaria 2021 53(1):3-11
Vásquez-Vera H, León-Gómez BB, Borrell C, et al	Desigualdades en la distribución de la COVID-19: una adaptación del marco conceptual de la OMS	Gac Sanit 2022 36(5):488-492

C S B Consorci Sanitari
de Barcelona

Connectem

www.asp.cat